

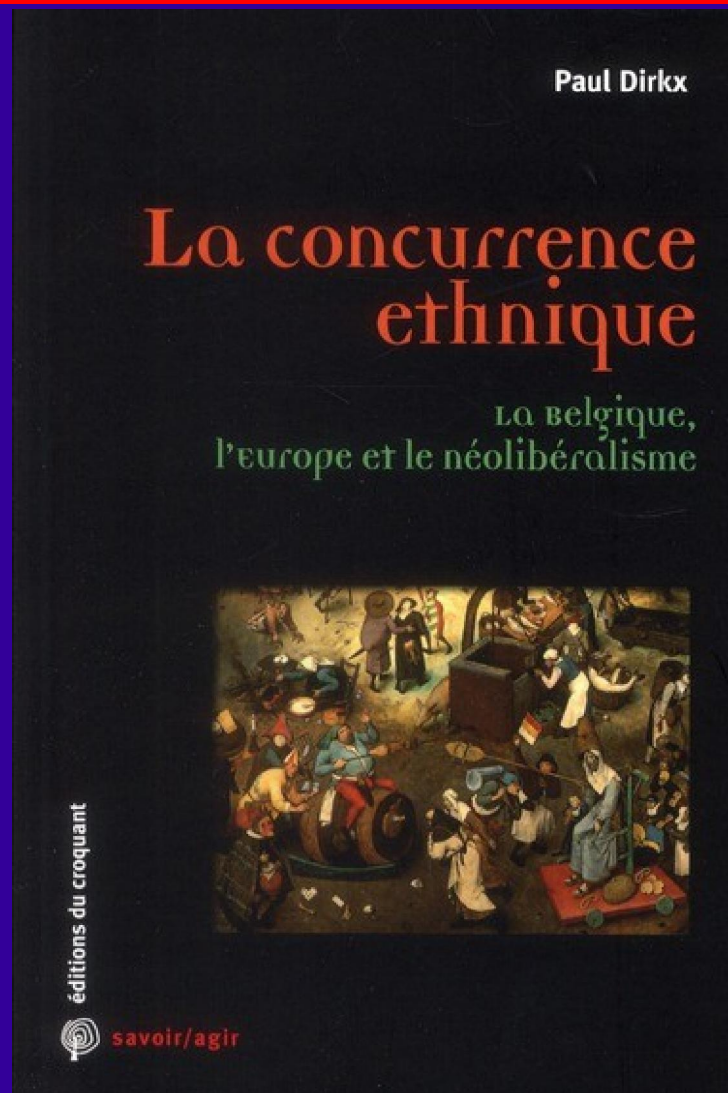
Veerle Solia

Van: Mediadoc <fa634702@skynet.be>
Verzonden: dinsdag 11 september 2012 23:16
Aan: Mediadoc
Onderwerp: Groene Belg 774: Boek: Paul Dirx over "De ethnische concurrentie"

De Groene Belg 774

Onafhankelijk Belgisch e-dagblad - 11/09/2012 - 17 pagina's

Boek: Paul Dirx over "De ethnische concurrentie"

BELGIE / BOEK

"Voetbal is oorlog", beweerde ooit de Nederlandse coach-'generaal' Rinus Michels. **"Voetbal is politiek"**: dat geldt zeker in België. Terwijl de rechtse Vlaamse separatisten blijven proberen om alle Belgische sporten op alle niveau's taalracistisch te splitsen, slaagt de Belgische Voetbalbond er weer prima in om een begeesterend elan

rond de nationale voetbalploeg te smeden. Met de Duivels spelend in het **Rood**. Met hun supporters ook in dat voor rechts zo verdomde Rood.

Een vol Koning Boudewijn-stadion met premier en al, zag dinsdagavond de Duivels gelijkspelen tegen Kroatië, één van hun belangrijkste concurrenten richting Wereldkampioenschap in Brazilië. Niet slecht, maar had beter gekund want de Belgen domineerden bijna heel de tijd. Maar de aanvallers lieten het afweten. Opnieuw moest het doelpunt komen van een verdediger, Guillaume Gillet. Enfin, de kansen op 'Brazilië' zijn gaaf gehouden. Al wat Rood is in België kan er blijven in geloven. (jpe)

"De ethnische concurrentie"

Hoe België door zijn 'elite' verkwanseld wordt aan Europa en Vlaanderen/Wallonië

Paul Dirx over de neoliberale opsplitsing van België en uitbouw van Europa

Hij heeft het nog zo schoon gezegd, onze vorst, in zijn 21 juli - toespraak. **Dankzij de nieuwe regering kon België** zijn internationaal krediet herwonnen en kan het verder **een pioniersrol spelen in de uitbouw van Europa**. Zou Albert II beseffen dat hij zelf de poten onder zijn stoel uitzaagt ? Door zijn onkritische steun aan 'meer Europa' ! Zou de koning goed geïnformeerd zijn over het perverse machtsspel waarin hij zelf een sleutelrol toebedeeld kreeg ?

Indien niet, dan moet hij **het boek "La concurrence ethnique"** lezen. Daarmee heeft de in Frankrijk docerende Belg Paul Dirx een studie afgeleverd die iedereen die België een warm hart toedraagt - maar ook en vooral alle anderen - lezen moet. Het boek is dan wel in het Frans verschenen - bij de voor de sociale wetenschappen belangrijke uitgever Le Croquant - maar het biedt voor de allereerste keer **een gedetailleerd historisch overzicht van het economisch en politiek mollenwerk** dat zich al decennia achter de schermen afspeelt en **dat gericht is op de uitbouw van een ultraliberaal Europa. Een Europa waarin de natiestaten plaats moeten ruimen voor kleine, zwakke regio's die door het bedrijfsleven in een economische wedren tegen elkaar uitgespeeld kunnen worden.**

Voilà, ziedaar meteen in 55 woorden het 235 pagina's tellende boek van Paul Dirx samengevat ...

Maar omdat het lang niet zeker is dat dit boek ook in het Nederlands vertaald en uitgegeven zal worden - nochtans wenselijk - ga ik u hier toch een uitgebreide inkijk geven. Met tussendoor eigen bedenkingen en commentaren.

Het vertekende mediabeeld van België

Het boek van Paul Dirkx begint ironisch genoeg met Friedrich Engels die in **1848** als banneling in Brussel aan zijn vriend Karl Marx schrijft: "**Je hebt er geen idee van, hoe rustig het hier is.**" In 1848. Het Europees revolutiejaar !

Zo'n anderhalve eeuw later leek het - tot voor de vorming van de regering Di Rupo I eind 2011 - in de buitenlands pers soms **alsof in België twee volkeren met getrokken messen tegenover elkaar** stonden. Vlamingen tegen Walen. Doorheen die opsplitsing, zo observeert Paul Dirkx, bekeken de Franstalige en internationale media België. De Vlamingen die niets meer willen delen met de Walen, het wees andermaal op de terugkeer van een nationalistisch egoïstisch geworden Europa. En het zijn toch wel de rijkste regio's - 'Vlaanderen', Noord-Italië, Catalonië ... - die het minst solidair willen zijn met de armere gebieden. Gelukkig schijnt - zo melden toch de media - de Europese Unie niet te willen weten van zulk egoïstisch separatisme . . .

Ziedaar het mediabeeld. Maar klopt dit wel ? Met Paul Dirkx kunnen we vaststellen dat er **heel wat misvattingen** geslopen zijn in de beeldvorming over ons land. Zo is er de terugkerende **mythe van de 'kunstmatige staat'**, tot stand gekomen als resultaat van de belangenstrijd tussen onze buurlanden. Een valse mythe, want de Belgische staatsvorming is veel ouder, en gaat minstens terug tot de tijd van de Bourgondische eenmaking in de 15de eeuw. Eenmaking aan dewelke de nog steeds Bourgondisch geheten cultuur van de Belgen gekoppeld wordt. Vlaanderen en Wallonië bestonden overigens niet als dusdanig toen België in 1830 als staat gevormd werd. **Dit land is geen samenvoeging van twee oudere 'naties'** - zoals 'historicus' Bart De Wever ons staat voor te liegen - wel een samenvoeging van al lang bij elkaar horende graafschappen en hertogdommen.

Snijpunt & ontmoetingspunt van grote cultuurregio's

De geschiedenis van die graafschappen (zoals het bij Frankrijk horende Vlaanderen) en hertogdommen (zoals het bij het Duitse Rijk horende Brabant), leert veel over de **eeuwenoude rivaliteit op ons grondgebied tussen Duitsland en Frankrijk**. Die rivaliteit speelt nog steeds. Belgen doen daar aan mee. Denk aan de wil van Bart De Wever om 'Vlaanderen' op zijn Duits te besturen en de manier waarop 'Vlaanderen' met het Engels flirt. Denk ook aan de gretigheid waarmee sommige Franse politici verklaren om Wallonië wel bij Frankrijk te willen nemen. Noteer overigens dat 'Wallonië' in tegenstelling tot het Graafschap Vlaanderen nooit - op de korte Napoleontische periode na, die voor heel België gold - deel uitmaakte van Frankrijk. De zogenaamde 'Waalse' "rattachisten" zijn al even grote illusionisten als De Wever. Wel moet vastgesteld worden dat 'Wallonië' via de Franse televisiezenders nogal sterk op Frankrijk gericht is, terwijl 'Vlaanderen' sinds de komst van VTM nauwelijks nog naar Nederlandse zenders kijkt.

De talenproblematiek in België - Frans tegenover Nederlands - is hoe dan ook niet alleen een pure taalkwestie. Het is **ook een kwestie van andere culturele referenties**. Die naar een Latijnse en die naar een Angelsaksische cultuur. En **'de Belgische identiteit'** komt er op neer een **"mélange" - een mengeling** - van die twee te zijn.

De takenkwestie was bij het begin van België ook een **sociale kwestie**. Sinds de splitsing van de 17 Provinciën in 1585 was het standaard-Nederlands zo goed als een buitenlandse taal geworden. In Noordelijk België sprak men allerlei Vlaamse, Brabantse en Limburgse **streektaalen**. In het zuiden allerlei 'Waalse' streektaalen. Slechts 10 tot 15 % van de Belgen sprak in 1830 Frans. Vooral de veelal reeds eeuwen verfranse elites. De nieuwe Belgische staat legde het Frans dat in heel Europa in hoog aanzien stond, aan heel het land op. Vanaf 1840 kwam daar verzet tegen vanuit 'Vlaamse' hoek. Vanaf **1870** duikt de **term 'Vlaanderen'** op om heel noordelijk België aan te duiden, ruimer dus dan het graafschap Vlaanderen of "de Vlaanderen" (de provincies Oost- en West-Vlaanderen, waarnaast je nog het Nederlandse Zeeuws-Vlaanderen hebt en Frans Noord-Vlaanderen, twee streken die momenteel geen deel uitmaken van 'Vlaanderen'). Het daar tegenoverstaande **"Wallonië"** ziet pas in **1886** het licht, in Luikse letterkundige kringen. Kortom: "Vlaanderen" en "Wallonië" zijn 'produkten' "made in Belgium".

In antwoord op de 'Vlaamse' verzuchtingen wordt eerst het officiële leven in 'Vlaanderen' tweetalig gemaakt, maar dat volstaat niet voor de Vlaamse beweging. In **1932** haalt die haar slag thuis met de **wet op de eentaligheid** van Vlaanderen (Nederlandstalig) en Wallonië (Franstalig). Brussel blijft tweetalig, in de zin van eentalig Frans of eentalig Nederlands.

...

Karl **Marx** noemt niet voor niets in het midden van de 19de eeuw België "**een paradijs van het continentale liberalisme**". In Brussel schrijft hij tussen 1845 en 1848 onder andere het Communistisch Manifest. In 1885 komt het tot de stichting van een Belgische Werkliedenpartij.

Economische en politieke internationalisering

Al van midden 19de eeuw neemt de Belgische staat deel aan Europese en wereldwijde netwerken en overeenkomsten om de internationale handel te bevorderen. Geleidelijk staat de Belgische staat steeds meer bevoegdheden af aan organisaties zoals Internationaal Monetair Fonds (1944), Benelux (1947), GATT (General Agreement on Tariffs and Trade, 1947) en de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (1951). Doordat Belgische politici en bedrijfsleiders, zo'n pleitbezorgers zijn van allerlei internationale instellingen, zien ze zich beloond worden met **hoge posten**. Zo wordt de Belgische financier Camille Gutt in 1944 - lang voor de strapatsen van DSK - aangesteld tot de eerste directeur generaal van het IMF. De Belgische functionaris Maximilien Suetens wordt de eerste voorzitter van de GATT, dat werkinstrument om de handel wereldwijd te liberaliseren.

Camille Gutt, een Belg, in 1944 de eerste directeur generaal van het IMF

Atlantisme (gerichtheid op Washington) en **Europeanisme**, worden twee sleutelbegrippen in de naoorlogische internationale opstelling van België. De Belgische premier Paul-Henri Spaak kan daardoor de eerste voorzitter worden van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. De lijst van andere Belgen die het tot hoge internationale functies schoppen is te lang om verder uit te werken. Tot de bekendsten behoren Willy Claes - die secretaris-generaal van de NAVO werd (nadat Spaak hem dat had voorgedaan) - en Herman Van Rompuy, die nu de eerste "Europese president" is. Van Rompuy komt dan ook uit het land dat bij uitstek de verdediger is van de "Europese constructie".

Werden al die mensen niet ook gedreven door hun eigen carrièreplanning ? Beseften ze hoe ze door hun land steeds meer ondergeschikt te maken aan internationale niveau's, ze **de Belgische staat aan het verzwakken waren om zijn kerntaak uit te voeren** ? En die kerntaak is: het bedrijfsleven het naar zijn zin maken.

Maar dat bedrijfsleven functioneert zelf hoe langer hoe meer internationaal. Daarom ook moest via het verdrag van Rome (1957) de Europese Economische Gemeenschap (EEG) opgericht worden. De Europese superstaat zou geschapen worden naar het zelfbeeld van de nieuwe Europese bourgeoisie.

'Zuilen' versterkten beginnend federalisme

In België was het ondertussen **herstructureren** geblazen. De oude industriële en mijnbekkens langs Samber en Maas bleken niet op te kunnen tegen de nieuwe mondiale concurrentie. De Belgische economie verschoof naar het noorden, naar de havens, de 'Vlaamse' havens van Antwerpen en het groeiende Zeebrugge. "In 1965 lag de produktiviteit van de Nederlandstalige provincies voor het eerst hoger dan die van de Franstalige", herinnert Dirkx ons. Het 'Noorden' krijgt nu ook meer subsidies dan het 'Zuiden'. De buitenlandse investeringen accentueren het onevenwicht nog. 'Vlaanderen' gaat er ook demografisch sneller op vooruit dan 'Wallonië' en bij de Koningskwesie (1950) hadden de beide landschappen ook anders gestemd. De twee "rode" provincies Luik en Henegouwen hadden massaal tegen gestemd en daardoor 'Wallonië' aan de zijde van het "neen" geplaatst. Door al die **verschillen** lijkt een **herorganisatie van politiek en economie** op basis van twee of drie gewesten - "Vlaanderen", Brussel, "Wallonië" - meer en meer onvermijdelijk.

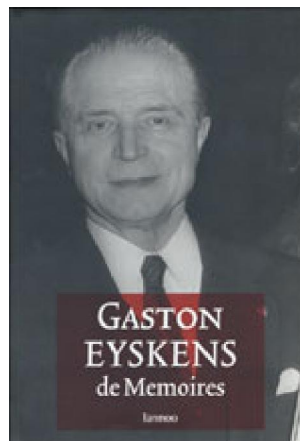
Aan 'Waalse' kant is het vakbondsmann André **Renard** (1911-1962) die vanuit de frustraties in de Luikse en Henegouwse industriebekkens, het **federalisme** predikt. Voor Renard is het lot van 'Wallonië' en van zijn volk - waarvan zowat een derde nochtans van recente afkomst is uit Vlaanderen, Brabant en Limburg - verbonden met het socialisme. Renard wordt de grote man van het verzet tegen de Eenheidswet van 'vader' Gaston Eyskens (1960-61). Maar dat zal machteloos doodbloeden na weken vanstakingen en betogingen waarbij vier arbeiders gedood worden. Overigens zijn het niet alleen Luik en Henegouwen waar jobs sneuvelen. In Limburg zijn de mijnen ten dode opgeschreven.

De tegenstellingen Noord-Zuid hebben ook een **'godsdienstige' kant**. Het Zuiden is meer vrijzinnig, het Noorden meer katholiek. De tegenstelling tussen katholieken en liberalen (met daar later de socialisten bij), was al aanwezig van bij de vorming van België in 1830. Ze zal leiden tot een sterke **verzuiling**. Elke groep richt eigen vakbonden, ziekenkassen en andere sociale organisaties op. Die worden als het ware een **staat binnen de staat**, waarbinnen het hele leven van hun aangeslotenen zich afspeelt, van wieg tot graf. Een heuse segregatie. En de Belgische staat is het, die de zuilen financiert. Hen een dienstverlening laat leveren die die Staat ook zelf zou kunnen leveren. Gevolg ? Meer tevredenheid van de burgers over hun zuilen dan over de Staat die nochtans alles mag betalen.

Binnen de zuilen zal ook het **splitsingsdenken** zich verder ontwikkelen. Zo is de christelijke werknemersbeweging ACW volgens Dirkx (en de meeste historici) al in de jaren 30 **"de belangrijkste kracht van het parlementair flamingantisme"**. Vanaf 1960 steunt het ACW voluit de vastlegging van een definitieve taalgrens. De Franstalige tegenhanger MOC wordt dan weer aangetrokken door het renardisme. Gelukkig zijn er binnen de vakbonden ook vooral middelpuntzoekende krachten die het opsplitsen afremmen.

Christelijk vrome leidsmannen: Eyskens en Martens

Terug naar **Gaston Eyskens**, door Dirkx **"de Mozart van de politieke en commerciële wetenschappen"** genoemd. Deze Eyskens was sterk beïnvloed, in de jaren 30 al, door de ideeën van **Lodewijk De Raet**, een liberale Vlaamse econoom, die in een nieuwe Vlaamse bourgeoisie de enige kracht zag bekwaam om het 'Vlaamse volk' te verheffen. Eyskens werd een soort van katholieke De Raet. (cf. historicus Olivier Boehme) Hij pleitte voor een mondiaal, Europees en Belgisch federalisme. Anderen zullen hem volgen.

Dat federalisme wordt ook cultureel opgelegd. In 1960 komt het tot een splitsing van de publieke radio- en televisie-omroep N.I.R. (Nationaal Instituut voor de Radio-Omroep) in een **BRT** en een **RTB**. Beide zenders zullen een grote rol spelen in het **doen ontstaan van een Vlaams en Waals bewustzijn**. Vooral de latere VRT

zal sterk de kaart trekken van Vlaanderen Vakantieland, Vlaanderen Muziekland enz. Daar waar de RTBF zich nog steeds eerder Belgisch opstelt.

In zekere zin kan je je daarover verwonderen, omdat zoals Dirkx schrijft, **de 'Vlamingen' de Belgische staat meer en meer in handen nemen**. Zo heeft de hele 20ste eeuw op een totaal van 30 eerste ministers, slechts drie (3 !) 'Waalse' premiers te zien gegeven.

Toch blijven "de Vlamingen" nieuwe eisen stellen. In 1968 is het de grote 'choc' met **"Walen buiten"** (uit Leuven). De Volksunie heeft in die tijd de wind in de zeilen. Maar tot een referendum of een groot publiek debat over de taalkwesties, komt het nooit. Want het zijn **de partijenakels** die - mede via hun zuilen - blijven beslissen over de marsrichting. België - net zoals overigens veel andere landen én zoals 'Vlaanderen' en 'Wallonië' - is een heuse **particratie**. Kiezers wikken. Partijen beschikken. Vandaar dat heel het communautaire twistgedoe vooral een machtsstrijd tussen partijen is. Welke gewone burger - op wat inwoners van de Brusselse Rand na - lag ooit wakker van BHV ? Maar de politieke baronnieën maakten er een halszaak van. En het centrale Belgische niveau werd gaandeweg steeds zwakker om de regionale baronnieën weerwerk te bieden.

In 1970 kwam het onder premier Gaston Eyskens tot de indeling van België in **drie regio's (gewesten) en drie gemeenschappen**. In 1978 - terwijl de economische crisis toeslaat die begon met de olieschok van 1974 - bedisselen enkele partijvoorzitters het beruchte Egmontpact. De Volksunie krijgt daarop te maken met een afscheuring die in 1979 leidt tot het extreemrechtse Vlaams Blok onder leiding van de fascist Karel Dillen. VU en Blok jagen de Christelijke Volkspartij verder op in het communautaire eisengedoe. Een CVP die steeds minder op een trouwe aanhang kan rekenen omdat ook het noorden van het land in snel tempo seculariseert. Tegenwoordig gaat nog slechts 12 % van de Nederlandstalige Belgen regelmatig naar de kerk.

Als spilfiguur van de 'Vlaamse' christendemocratie is Gaston Eyskens inmiddels opgevolgd door **Wilfried Martens**. Als jonge flamingantische stokebrand organiseert hij onder andere twee Vlaamse marsen op Brussel (1961 en 1962). Voor Martens moet België een federatie worden van twee cultureel homogene deelstaten. Dat Martens daarmee een **taal-apartheid**, een taalracisme zelfs installeert, Dirkx schrijft het niet met zoveel woorden, maar zo kan je het wel stellen. Heel dit soort denken zal er overigens toe leiden dat in dé regio waar Frans- en Nederlandstaligen continu samenleven - Brussel - men er alles zal aan doen om beide taalgroepen uit elkaar te halen. Aparte scholen, aparte culturele en sportinstellingen, enzoverder. Ook zal het Frans in heel "Vlaanderen" zo goed als volledig uit de openbare ruimte verwijderd worden. Terwijl de flaminganten daar mee bezig zijn, halen ze als inconsequente opportunisten langs alle kanten het Engels binnen.

Splitsen en 'responsabiliseren' om . . . te 'ontvetten'

Heel het splitsingsgedoe, al de staatshervormingen, ze sloppen **ongelooflijk veel energie en geld** op, stelt Paul Dirkx. En je kan zelfs stellen dat als men al die energie en geld gestoken had in het vlot twee- of meertalig maken van het land, we taalkundig, economisch, cultureel enzoverder veel verder hadden gestaan . . .

Wat is er dat de elites zo "gek" maakt om alles op te splitsen ?

We zijn bijna in de helft van het boek van Paul Dirkx en vanaf pagina 95 komt de aap uit de mouw: **het neoliberalisme**, dat in de jaren '80 wereldwijd doorbreekt, met figuren zoals Reagan, Thatcher en Kohl. In eigen land nemen de katholieken van CVP en PSC de ultraliberale praat over **het "ontvetten van de Staat"** over. Besparen dus. Heel de politiek verrechtst. Ook de 'socialisten' drijven met de blauwe wind mee. Dat kan niet beletten dat Martens hen in 1981 dumpst en inruilt voor de liberalen van 'da joenk' Verhofstadt ('Baby Thatcher'). Grote democraat als hij is, regeert Martens een tijd met volmachten. Anticrisismaatregelen drukt hij erdoor zonder inspraak van het parlement.

Tijdens de roomsliberale regeringen onder leiding van Martens (1981-1987) maken de liberalen werk van **het ontmantelen van de Staat** en het privatiseren van steeds meer openbare diensten. In de jaren tachtig is het onder andere het monopolie van de openbare omroep BRT dat verdwijnt ten voordele van de komst van Vtm. Volgen ook: de telecommunicatiesector en de energiesector.

Nadat de sfinx Martens de blauwen in 1987 opnieuw voor de rooien inruilt, blijft hij toch zijn neoliberale politiek verderzetten, nu met het argument dat internationale instanties dit vereisen. Op die manier zet zich ook nu nog **onder druk van de donkerblauwe EU het privatiseren door**. (Onder andere inzake post en spoorwegen.)

Terug in de oppositie, besteedt Guy **Verhofstadt** - die dweept met termen zoals "wereldburger" en "global village"- een deel van zijn jaren '90 aan het schrijven van **burgermanifesten**. Die willen zegge de burger en niet langer de zuilen, centraal stellen. De burger van Verhofstadt is wel een 'economische burger', eentje die 'onderneemt'. Die houding wil Verhofstadt aanwezig krijgen in het hoofd van iedereen met een pedagogische functie, van ouders tot alle leerkrachten.

Verhofstadt bepleit ook een 'modernisering' van de sociale zekerheid door een doorgedreven '**responsabilisering**'. En hoe kan je dat beter doen dan door te . . . splitsen. Ieder voor zich. Een typisch liberale redenering die beweert het allemaal rationeler te organiseren, maar die leidt tot het "ieder voor zich" waar Verhofstadt op andere momenten zo'n hekel aan beweert te hebben.

Eén van Verhofstadts grote frustraties is dat hij zelf - nadat hij als premier de regeringen Dehaene had opgevolgd - nooit een Europese **topfunctie** bemachtigde. Andere Belgen waren daar succesvoller in. Maar net als tal van andere Belgen - Martens, Claes, Spitaels, Aelvoet . . . - kreeg hij wel een vooraanstaande rol in de zich ontwikkelende Europese participatie. Dat kon mede omdat dit soort Belgen nooit de socio-economische fundamenteën van het "Europees ideaal" in twijfel trok, liberale fundamenteën die ook die van de Belgische staat zijn. Kijk maar naar boerenzoon Karel Van Miert en wat een voorbeeld-liberaal deze 'Vlaamse' socialist was als Europees commissaris.

Van de 'Gemeinschaft' van Viktor Leemans tot 'Vlaamse Gemeenschap'

Partijen zoals wijlen de Volksunie maar ook christendemocraten zoals oud-Vlaams ministerpresident Luc Van den Brande ijver(d)en voor een **"Europa der regio's"**. Ook Wilfried Martens - reeds sinds 1990 voorzitter van de Europese Volkspartij - zit op deze golfen. Macht moet zoveel mogelijk over de best passende niveau's verdeeld worden. Daarbij duikt **het subsidiariteitsbeginsel** op, zo dierbaar in de middeleeuwen al aan Thomas van Aquino en later aan paus Pius XI. Algemeen komt het er op neer dat men voor de lagere bestuursniveau's die taken moet voorbehouden die hogere niveau's minder goed kunnen uitvoeren.

Voor Martens is het Duitse model met de **16 'Länder'** een voorbeeld. Probleem is dat België maar **2,5 deelstaten** heeft en dat je zo in een conflictmodel verzeilt. Wat Dirkx hier niet vermeldt, is dat je zoals ikzelf en de Belgische Unie al jaren voorstellen, ook een federalisme op basis van de 9 Belgische provincies kan organiseren. (Waarbij Brabant terug één wordt, één tweetalige provincie met Brussel als spil, zoals het eeuwenlang gefunctioneerd heeft. Ongeloofwaardig dat dat in deze hoogtechnologisch communicatie-tijden niet meer zou kunnen.)

Terug naar Martens. Volgens Dirkx had de katholieke kopman al van in 1958, voor de IJzerbedevaarders, de link gelegd tussen Vlaamse autonomie en de integratie in een federale Europese superstructuur. Door de sleutelrol die hij Europees vervult, heeft hij daar ook de federale gedachte kunnen verspreiden.

Wilfried

Martens

Paul Dirckx besteedt in zijn boek ook aandacht aan een voorloper van en een man van enige invloed op Martens en Eyskens: **Victor Leemans** (1901-1971). In de jaren dertig speelde deze socioloog een rol in de toenadering tot extreemrechtse katholieken. Tijdens WO II helpt hij als 'minister' het land draaiende te houden ten voordele van het Duitse systeem. Een activiteit waarvoor hij na de oorlog gevangengezet wordt. Dat belet hem niet om in 1949 CVP-senator te worden én vanaf 1965 zelfs voorzitter van het Europees Parlement. Leemans was iemand die onder andere het onderscheid beklemtoonde tussen "**Gesellschaft**" en "**Gemeinschaft**": het eerste begrip is eerder rationeel, het tweede eerder 'organisch'. De term 'Vlaamse Gemeenschap' vindt zijn wortels in dat soort conservatief vooroorlogs denken.

Besparen onder 'den dikke' (Dehaene)

Wanneer in **1985 Jacques Delors** aan het hoofd van de Europese Commissie komt, worden de Europese **lidstaten aangespoord om nog meer te besparen** en zo op korte termijn hun financieën gezond te maken, waardoor ze echter tegelijk zichzelf verzwakken, omdat ze middelen kwijtspelen en - al privatiserend - dienstverleningen uit handen geven.

De top van **Maastricht van 1992** drukt één en ander nog eens keihard door, want nu wil men **komen tot een Europese eenheidsmunt**. Om met die munt mee te mogen doen, moeten de staten besparen en afslanken terwijl de Europese constructie steeds steviger wordt (althans voor de markten). Eurofiële opinieleiders verkopen het geheel aan de burgers met een stortvloed aan positieve kromspraak. Burgers die echter al van in het begin van de Europese constructie geen ballen te zeggen hebben en wiens Europees Parlement een praatbarak is zonder echte macht. In Eurotaal heet dat dan: "**Het Europees democratisch deficit**".

Het regelrechte **misprijzen van de burger** zal in eigen land een hoogtepunt beleven onder **de regeringen Dehaene**, de CVP'er die Martens in 1992 als premier opvolgt. Volgens Dehaene "**hebben de verkozenen als taak de problemen op te lossen, niet de burgers die hen verkozen hebben.**" Zo breidt Dehaene zijn eigen stuk staatsafbraak aan de vorige vast, zonder dat het publiek veel benul heeft van waar de politici mee bezig zijn. Een vraag om een referendum over de staatsinrichting, ondertekend door 165.000 Belgen, wordt verticaal geklasseerd. Want zoals Herman Van Rompuy (toen voorzitter van de CVP) het stelt: "**Wij zijn tegen referenda.**"

JL

Dehaene

Ondertussen blijven de Belgen vredelievend over de taaldrempels heen samenleven, maar dat geldt niet voor hun politieke vertegenwoordigers wiens geruzie en splitswerk Paul Dirckx, net zoals filosoof Dieter Lesage, doet denken aan een vorm van racisme.

De problemen oplossen, komt er voor Dehaene vaak op neer: **besparen**. Om de Maastrichtnormen te halen moet de Staat andermaal "ontvet" worden. "Den dikke van Vilvoorde" - zoals hij in de volksmond heet - maakt er zich bij de bevolking niet populair mee, maar wat kan hem dat schelen, kan je nu denken, als je ziet wat een indrukwekkende, bijzonder veel geld verdienende carrière hij na zijn jaren als premier kon ontwikkelen in het bedrijfsleven (oa Inbev).

Voor veel **linkse tegenwind moet Dehaene niet vrezen**. De Belgische 'socialisten' blijven zich ook na hun opsplitsing in PS en SP (1978) eurofiel opstellen, net zoals de vakbonden. Volgens Paul Dirckx waarschuwde

alleen de econoom Ernest Mandel voor de Europese liberale ontsporingen. Maar Mandel werd al in 1961 uit de BSP gezet. Bij gebrek aan verzet door de leiding, bleef de basis van de socialistische partijen vrij onverschillig tegenover de Europese constructie. Wie toch kritiek had op Europa, die kon wel een extreemrechtse **foertstem** uitbrengen, met name op het **Vlaams Blok** (in 2004 na een proces wegens racisme, omgedoopt tot Vlaams Belang). Het Blok scoorde met zijn antimigrantenstandpunten maar verzweg haar extreme patroonsagenda.

Vlaamse 'minister-presidenten' scheppen een mini-België

In **1994** werd België officieel een "**federale staat**". De staatshervormingen leverden beetje bij beetje meer Vlaanderen en meer Wallonië op, een beetje meer Brussel ook. Op sommige momenten - onder andere in 2011 nog - wierpen de minister-presidenten van de drie deelstaten zich zelfs op, als de leiders van het land, dat centraal niet meer bestuurbaar bleek.

Aan Vlaamse kant ontpopte eerst **Gaston Geens** zich tot "mister Flanders". De man van "**wat we zelf doen, doen we beter**". De man ook van een "Ondernemende staat" en dat via zijn "Derde industriële revolutie"-campagnes. Bedoeling? Van Vlaanderen het Silicon Valley van Europa maken. Het grote faillissement van Lernout en Hauspie sloeg die droom pijnlijk aan diggelen.

Luc

Vandenbrande

Geens' opvolger was **Luc Vandenbrande** (1992-1999). Hij speelde het een stuk harder. Kwam op voor "**confederalisme**", waarbij België zou komen te bestaan uit twee onafhankelijke lidstaten. VDB propageerde sterk de Vlaamse identiteit en was er tegen dat er een Belgische identiteit zou gecultiveerd worden. Interessant om weten want de kerel is nu voorzitter van de raad van bestuur van de **VRT**. Europees was en is hij actief binnen het Comité van de Regio's.

Paul Dirx merkt vervolgens op hoe grappig om zien het is dat de Vlaamse excellenties en hun aanhang, **op 'Vlaams' niveau een 'mini-België'** scheppen, met alle eigenschappen van het 'oude' België. Te weten: participatie, verzuiling, politisering van jobs, enz.

'Verankering' veranderde in Uitverkoop

Dirx steekt ook de draak met VDB's "**Vlaamse verankering**". Want wat zagen we de jongste jaren in de praktijk? Dat een **groot deel van de Belgische economie**, temidden van een min of meer algemene onverschilligheid, direct of indirect, **onder buitenlandse controle** kwam. En laat nu net de aartsvijand van de 1302-flaminganten met het grootste stuk van de koek zijn gaan lopen. Inbegrepen energie-kroonstukken zoals Distrigaz en Electrabel die in Franse handen vielen.

De Koning Boudewijn Stichting schreef in 1989 dat er "een nauwe band bestaat tussen het economisch welzijn van een land en het bezit van autonome beslissingscentra." Was de Belgische staat overigens bij zijn begin niet ingeschakeld in de driehoek "financieuzen-industrie-staat" ?

Volgens een studie bedroeg in 1991 het aandeel van de 3500 belangrijkste Belgische bedrijven die in meerderheid gecontroleerd werden door buitenlandse belangen, al 70 % ! Nog een tot de verbeelding sprekend cijfer: het aandeel van de actieve bevolking tewerkgesteld door door buitenlandse belangen gecontroleerde bedrijven, steeg van 17 % in 1953 naar 60 % in 1980. Niet voor niets berichten kranten regelmatig dat **België één van de meest "open" economieën ter wereld** heeft. Open, dat wil ook zeggen het **meest onderworpen aan buitenlandse beslissingen**. **België als één van de beste leerlingen en dienaars van de gemondialiseerde wereld van grootkapitaal en multinationals.**

Neoliberaliseer jezelf

Aan 'Waalse' kant bleef de invloed van het neoliberalisme evenmin uit. Paul Dirckx beschrijft hoe de verdergaande staats hervormingen **het zuiden van het land dwongen tot het privatiseren** van zijn staalsector ten voordele van buitenlandse kapers zoals de Indische staalbaron Mittal. De door de PS geleide 'Waalse' administratie privatiseerde zowaar een deel van haar eigen werk door - net als op andere niveau's - steeds meer studiewerk aan privéfirma's uit te besteden. Dat ging zo ver dat de 'Waalse' ondernemers (UWE) kloegen dat de 'Waalse' overheid haar eigen administratie niet voldoende vertrouwde.

De 'Waalse' politici gingen vanuit hun nieuwe hoofdstad Namen ook werken aan het ontwikkelen van een **'Waalse identiteit'** en de PS opende zijn deuren voor de Voerense stokebrand José Happart. De PS was het erom te doen in haar 'eigen' regio het terrein zoveel mogelijk te bezetten, de Belgische staat opzij te schuiven waar wenselijk, maar zonder de nationale solidariteitsmechanismen in het gedrang te brengen.

De **Europese "opbouw"** bleef de partij - onder leiding van 'dieu' Guy Spitaels - kritiekloos verdedigen. Op dat vlak vonden PS en SP.a elkaar probleemloos. Ook speelden Waalse minister-presidenten zoals Jean-Claude Van Cauwenbergte, een stimulerende rol in het Comité des Régions.

Bedrijfsleven denkt ook bi-ethnisch én Europees

Van de kant van het bedrijfsleven noteert Paul Dirx hoe de grote **Belgische bedrijven zich aanpasten aan de federale driedeling** van het land. Bij Electrabel werden bv. drie regionale directies aangesteld. Het Belgisch patronaat, de belangrijkste drukingsgroep van het land, "ethnoliberaliseerde" zich, om met Dirx te spreken.

De grote Belgische groepen **internationaliseren ook** en zijn dus minder afhankelijk van de Belgische staat

Anderzijds is België sinds WOII het gedroomde werkterrein van multinationals of transnationals die als het hen goed uitkomt, een regering zoals de 'Vlaamse' compleet kunnen opzij schuiven, zoals bij de sluiting van Opel Antwerpen. De Belgische regering had al weinig te blaffen tegen Renault dat 'Vilvoorde' sloot. De 'Vlaamse' staat nog zwakker.

Bij het uithollen van de Belgische economische belangen spelen figuren zoals de rijkste man van het land, **Albert Frère** en zoals burggraaf **Etienne Davignon** een sleutelrol. Davignon was onder andere behulpzaam bij het doen verdwijnen in 2003 van de historische Société Générale de Belgique in het Franse Suez (eigenaar van Electrabel). Davignon is één van de merkwaardigste leden van het Belgisch establishment. Hij was onder andere betrokken bij de oprichting van de European Round Table, een lobbygroep waarin de 45 belangrijkste Europese multinationals zitting hebben. Later was hij te vinden aan het hoofd van de machtige Bilderberggroep. En zo zit hij in nog wat 'groepen'. Volgens voormalige voorzitter van de Europese Commissie Jacques Delors is Davignon een essentiële referentie die je moet kennen om te weten te komen wat er in Europa al dan niet functioneert.

"Captains of industry": Etienne Davignon, Albert Frère en Paul Buysse

Ook de werkgeversorganisaties denken steeds meer bi-ethnisch over België, stelt Paul Dirx vast. Voor Wallonië vrezen ze steeds een te collectivistische aanpak. Reden waarom langs 'Vlaamse' kant, de werkgeversorganisatie VOKA - Vlaams netwerk voor Ondernemingen - opgezet is met meer autonomie, want dan is men van de bemoeienissen van de Parti Socialiste verlost.

Vlaams/Waalse eisen of patronale eisen ?

Het Belgisch sociaal model, gebaseerd op het in 1944 gesloten "**Sociaal Pact**" tussen regering, vakbonden en patronaat, is volgens Paul Dirx **één van de meest geavanceerde ter wereld** inzake sociale dialoog en sociale bescherming. **Maar willen wel alle patroons er zich aan houden ?** Iemand zoals **Karel Vinck**, die een tijd aan het hoofd van de voorloper van VOKA stond - het VEV - liet in 1996 weten dat hij "**naar een nieuw sociaal klimaat wou, een breuk met het verleden en met de geest van klassenstrijd**".

Kris Peeters, ex-Unizo

Een andere patronale vertegenwoordiger eistte ook in 1996 een "model van Vlaams overleg" omdat het Belgisch model voor hem niet meer efficiënt genoeg was. De brave man zijn naam ? **Kris Peeters**. Peeters werkte toen nog voor het NCMV, de voorloper van zelfstandigenorganisatie UNIZO. In 2004 werd hij zonder ooit aan één enkele verkiezing te hebben deelgenomen, minister in de Vlaamse regering. **Of hoe het patronaat dat zijn mannetjes op sleutelposities wil, de democratie gewoon negeert.**

De economische en politieke rechterzijde werkt alvast liever met de "**Gemeenschappen**" die staatsstructuren van een nieuw type zijn, die meer manoeuvreerruimte laten aan de bedrijven dan de Belgische staat.

Veel van de '**Vlaamse**' politieke eisen willen vooral de '**Vlaamse**' bedrijven tegemoet komen.

Aan '**Waalse**' kant zie je iets gelijkaardigs. Onder druk van de kritiek uit het Noorden, verklaarden en verklaren ook Waalse 'socialisten' bv. dat de openbare instellingen meer met managers moeten werken. En de Waalse liberalen proberen hun vrienden de 'socialisten' in snelheid qua 'modernisering' nog te overtreffen.

Alleen de ecologisten van noord en zuid, geven nog tegengas en trachten zo goed mogelijk over het taalgordijn heen, samen te werken, onder andere door bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2012 met een gezamenlijke Brusselse lijst op te komen.

De vakbonden van hun kant zouden een belangrijk tegengewicht kunnen leveren, gezien hun grote ledenaantallen. Maar ze zijn volgens Paul Dirx te sterk verdeeld.

Brussel, of de apartheid op zijn Belgisch

Brussel is nooit een Vlaamse stad geweest, schrijft Paul Dirx. De stad hoorde niet bij het Graafschap Vlaanderen en het Franse koninkrijk, wel bij het Hertogdom Brabant, bij het Duitse rijk. Ook nu maakt Brussel geen deel uit van het Vlaams Gewest.

Welke taal of talen sprak men er vroeger ? Vlaams ? "**Deze taal bestaat niet**", mailde Paul Dirx me over deze vraag. De Brabantse streektaal sprak men er wel en ook wat nog rest als "Brussels": een mix van Frans en "Vlaams". Vanaf de 18de eeuw rukte het Frans op. Maar Paul Dirx voegt er aan toe dat "**in Brussel een deel van de stedelijke overheid lange tijd wel Nederlands sprak en schreef.**" Tegenwoordig hoor je in Brussel ook steeds meer Engels, Turks, Arabisch en andere talen. Een echte toren van Babel. Mensen spreken er ook vaak meerdere talen. Al in 1947 was 45 % van de Brusselaars tweetalig of **meertalig**.

De armoede van veel recente nieuwkomers en van een deel van de autochtone Brusselaars, **contrasteert met het feit dat Brussel de tweede rijkste regio van Europa is** en mondiaal één van de 5 politieke topsteden. Brussel is de economische **motor van België** met 19,2 % van het BNP van het hele land. Zijn hinterland - de nu gesplitste provincie **Brabant - is de rijkste provincie** van het land.

En toch is er dus veel armoede. En toch is er officieel die ver doorgedreven taalkundige **opsplitsing: de compleet verkeerde aanpak** om van Brussel een leefbare regio te maken waarin iedereen - allochtoon en autochtoon - meetelt.

De opkomst van de NVA: "millionen stehent hinter lhn"

Pas in 2001 opgericht en 10 jaar later al bij machte om het land gedurende een recordtijd zonder regering te zetten. **Achter de steile opgang van de NVA moet geld zitten, veel geld.** Het weekblad Knack schreef ooit hoe het Vlaams establishment een fatsoenlijker partner zocht om in te investeren, dan het Vlaams Belang. Met het NVA van koele kikker Geert Bourgeois diende die partner zich aan. Het gezegde dat ooit opging voor Hitlers NSDAP-partij(tje), geldt nu ook voor NVA: Miljoenen staan achter hen.

Paul Dirx daarover: **"VOKA en UNIZO besloten in te zetten op respectabele separatisten, de liberale neoconservatieven van NVA"** (in plaats van op het Belang). "Die dissidenten van een Volksunie die als te links gezien werd, vormden een partij van niets in 2001 maar wonnen aan gewicht naarmate het patronaat hen het hof ging maken. In 2010 werd de gedelegeerde administrateur van VOKA, **Philip Muyters**, NVA-minister in de Vlaamse regering, van Financiën en Budget. Dit om een programma uit te voeren dat men goed kent in Europa: het hoger onderwijs op Europese leest schoeien, afschaffen van een maximum aantal overheidssubsidies, enz.."

Philippe Muyters

Voka => NVA

Mede door het in 2005 opgestelde **"Manifest voor een zelfstandig Vlaanderen in Europa"** - een werkstuk van 'De Warande' - én de electorale successen van NVA, werd definitief de fractie van het zich superieur wanende 'Vlaamse' patronaat die opkomt voor separatisme en 'confederalisme', 'gedecomplekseerd'.

Mediawerk

VRT-RTBF: nu nog in één gebouw, straks ook qua vesting gescheiden

In zijn voorlaatste hoofdstuk zoomt Paul Dirx in op de manier waarop de taalgescheiden Belgische **media enerzijds twee verschillende deelpublieken scheppen, anderzijds een fenomeen zoals dat van 'Bekende Vlaming' Bart De Wever mogelijk maakten.**

Anders dan het geval is voor de Zwitserse media hebben de Belgische media geen enkele structurele band en **werken ze ook nauwelijks samen. Doelbewust.** Huidig NVA'er en voormalig VRT-journalist Siegfried Bracke komt er openlijk voor uit dat **"als Vlaanderen bestaat als referentiekader in de hoofden van de mensen, dan komt dat vooral omdat we naar dezelfde televisieprogramma's kijken en dezelfde kranten en periodieken lezen."**

In de kranten treden de 'Vlaamse' journalisten soms radikaler op dan de 'Vlaamse' politici. Eisen ze van die politici dat ze de 'Vlaamse' eisen doordrukken enz.

Als jarenlange mediawatcher kan ik hier gelukkig **enigszins relativeren: de inhoud van de VRT- en RTBF-journaals bv. blijft toch merkwaardig gelijklopen.** Ten eerste omdat er nog altijd een Belgische regering is waarover men bericht. Ten tweede omdat er ook wel één en ander van over de taalgrens te vernemen valt (al betreft het vaak vooral het spectaculaire, zoals moorden en drama's, zie dat van de Belgische kinderen met een bus in Zwitserland, zie de affaire Dutroux-Martin). Ten derde omdat het buitenlands nieuws nu eenmaal in heel het Westen gebaseerd is op dezelfde Westerse internationale persagentschappen.

Een ander punt betreft vooral de jeugd die meer en meer op het Web naar informatie zoekt. Frans- en Nederlandstalige Belgen raadplegen daarbij vaak Engelstalige bronnen en ontsnappen zo ook weer aan het opgesplitste eigen land.

Maar effectief, 'Vlaamse' journalisten en mediamakers worden vaak geacht 'Vlaams' te denken. Verder moeten ze zich ook inpassen in het overheersende neoliberale denken. **Linkse media zijn kwasi onbestaande** geworden en kunnen slechts nog via Internet een publiek bereiken.

En in zo'n kontekst kan dan een man zoals Bart De Wever in tv-spelletjes optreden en bekend worden, maar bv. ook zijn eigen column volschrijven om de twee weken in De Standaard.

Zonder al die mediasteun had De Wever en zijn partij NVA nooit op amper 10 jaar zo'n fenomeen kunnen worden.

Eén cijfer nog uit het boek van Paul Dirx: "Gedurende de maand voor de wetgevende verkiezingen van 13 juni 2010, kreeg Bart De Wever, voorzitter van NVA, in de voornaamste Nederlandstalige televisiejournals, een spreektijd die bijna 3 keer zo hoog lag als die van uittredend premier Yves Leterme."

Met zoveel mediacoverage **kan NVA dag na dag zijn thema's ingang doen vinden**: neen aan het hangmat-socialisme, neen aan de PS-staat, minder migratie, hervormingen op zijn Duits die de hardwerkende Vlaming ten goede zullen komen, enzoverder.

Over de scheiding van België spreekt NVA zich niet al te veel uit, getuige ook het feit dat een groot deel van het kiespubliek van NVA - tot 83 % - nog altijd gekant is tegen een splitsing van het land. Dus pakt men dan maar uit met "confederalisme".

Waar blijft de democratie, het volk ?

De Belgische staat dreigt een lege schelp te worden, besluit Paul Dirx. Door zijn eigen axioma's. Leeg door het aanhangen van de theorie van de **vrije markt** waardoor de economie grotendeels in buitenlandse handen is gevallen. Leeg doordat de staat veel van zijn taken heeft uitbesteed aan de **partijen en aan hun zuilen, aan privébedrijven** ook. Leeg door de **bevoegdheidsoverdrachten naar Europa** en andere internationale instellingen enerzijds, en naar de **Gewesten en Gemeenschappen** anderzijds.

Dat leegmaken gebeurt in een betrekkelijk grote **onverschilligheid**. Weinigen hebben het allemaal door. Nog minder verzetten zich er echt tegen.

Herman Van Rompuy: "Europees president"

België kan de eerste staat worden die zich voor Europa opheft. Letterlijk. De beide processen van opbouw van Europa en afbraak van België hebben gemeenschappelijk dat ze **vooral het bedrijfsleven moeten dienen** én dat geen van beiden door de bevolking gewenst, laat staan goedgekeurd zijn. Al van in het begin hielden de stichters van de Europese Gemeenschap hun bevolkingen op verre afstand. Later kwam er een Europees Parlement en installeerde zich een Europese participatie. Maar de burgers krijgen nog altijd maar met mondjesmaat inspraak in Europa. In die landen waar er referenda over de Europese Grondwet werden georganiseerd, werden die elke keer afgewezen. Wat de Eurocraten nog meer afstand deed nemen van de bevolking. Dat leidt dan weer tot onverschilligheid en een antipolitieke houding bij de Europeanen.

Met Paul Dirx moeten we dit natuurlijk betreuren. Maar in de V.S. en elders gaat het ook zo. Noam Chomsky heeft dat in de documentaire "**Manufacturing consent**" duidelijk toegelicht. Van de intellectuele bevolkingslaag -

journalisten, leraars enzoverder - verwacht de financieel-economisch-politieke elite dat ze meestapt in haar verhaal over vooruitgang. **Bij de overgrote meerderheid van de bevolking daarentegen wil de "elite" vooral desinteresse en apathie kweken** Want dat laat de "elite" juist toe om haar zaakjes af te handelen zonder pottenkijkers, zonder kritische controle.

Niet wanhopen, maar het wordt wel spannend

Is het dan al kommer en kwel ? Toch niet: Paul Dirx somt aan het eind ook een aantal troefkaarten van België op.

Ten eerste dat België in de wereld een sterk "merk" blijft.

Ten tweede dat we qua gezondheidsvoorzieningen in de wereld aan de top staan.

Er is ook het feit dat de Belgische Regio's goed samenwerken en dat ze wel ten eeuwen dagen elkaars belangrijkste handelspartners zullen blijven. Ook gaan meer en meer mensen over de taalgrens heen, aan het werk. Het Zuiden van het land doet ondertussen veel inspanningen om zich te moderniseren en zelfs het Vlaams patronaat ziet daar lichtpunten in, ja waarschuwt zelfs voor een Vlaamse economische terugval.

En zo zijn er nog wel meer punten die maken dat dit land van "bric à brac" zoals filmmaker Jaco Van Dormalen het ooit noemde, nog niet zo snel helemaal zal verdwijnen. Wellicht zal België naarmate Europa en de Gemeenschappen zich met hun besparingspolitiek nog minder geliefd zullen maken, nog aan steun winnen.

Hoe dan ook, de volgende jaren worden cruciaal voor de toekomst van het land, en boeken zoals dit van Paul Dirx die inzage geven in wat er allemaal achter de schermen gebeurt, zijn daarbij van groot belang opdat we met kennis van zaken, zo goed mogelijk kunnen optreden. Savoir/Agir (Weten/Handelen) zo heet niet voor niets een door socioloog Pierre Bourdieu gestichte vereniging voor sociaalwetenschappelijk militantisme en het is ook de naam van de reeks waarin de leden van die vereniging publiceren bij de uitgeverij Le Croquant die het boek van Paul Dirx uitbracht.

Jan-Pieter Everaerts

Paul Dirx, La concurrence ethnique - La Belgique, l'Europe et le néolibéralisme, Editions du Croquant, 2012, ISBN 978-2-36512-006-7 - www.atheles.org/editionsducroquant.

De Groene Belg-Abonnement

Voor ieder met beperkt budget: 10 tot 25 Euro / jaar

Gewoon abonnement: 50 Euro / jaar

Steunabonnement: 75 of 100 of ... Euro / jaar

Abonnement te betalen op BE13-4253-1567-1139 - BIC: KREDBEBB

van vzw Mediadoc, Broux 73, 4830 Limbourg www.mediadoc.be - www.degroenebelg.be

*De Groene Belg is een onafhankelijke uitgave van vzw Mediadoc. Voor alle correspondentie:
mediadoc.diva@skynet.be*